

LUNNER
Kommune

Kommunedelplan

Oppvekst

2017 - 2020

Vedtatt i kommunestyre 15.12.16

Innhold

1	Sammendrag.....	3
2	Plan og overordnet strategi for området.....	4
2.1	Planens struktur	4
2.2	Sentralt lovverk, satsninger og omstillinger.....	4
2.3	Sammenheng mot kommunens planstrategi.....	5
2.4	Utviklingstrekk for området	6
3	Mål og strategiske valg.....	8
3.1	Tidlig, helhetlig og koordinert innsats overfor barn, unge og familier.....	8
3.2	Likestilling, inkludering og integrering	10
3.3	Barn og ungdoms fysiske og psykiske helse(folkehelse)	12
3.4	Høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet	14
4	Tiltaksplaner	16
4.1	Milepælsplan investeringer	16
4.2	Tiltaksplan nye investeringer.....	16
4.3	Tiltaksplan Drift	16
4.4	Tiltak som foreslås ikke prioritert i perioden:	17
5	Tilhørende dokumenter.....	18

1 Sammendrag

Kommunedelplan Oppvekst 2017-2020 tar utgangspunkt i Lunner kommunes planstrategi 2016 – 2019, de utfordringer kommunen står ovenfor, statlige føringer og lovgivning for de virksomhetsområder som omfattes av planen.

Planen konsentrerer seg om 4 strategiske satsningsområder for oppvekstområdet:

1. Tidlig, helhetlig og koordinert innsats overfor barn, unge og familier
2. Inkludering og Integrering
3. Barn og ungdoms fysiske og psykiske helse (folkehelse)
4. Høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet

Innenfor hvert av de strategiske satsningsområdene er det satt mål med tilhørende tiltak. Det er innenfor hvert satsningsområde definert måleindikatorer og ambisjoner, som vil kunne vise om vi er på rett vei. Gjennom gjennomføring av tiltak vil vi møte morgendagens utfordringer og gjøre Lunner til en bedre kommune å vokse opp og leve i.

2 Plan og overordnet strategi for området

2.1 Planens struktur

Kommunedelplan oppvekst tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, og er en delplan under denne. Den viser mål og strategier for en helhetlig innsats rettet mot oppvekstområdet i kommunen. Kommunedelplanen konkretiseres og følges opp i en tiltaksplan som i Lunner kommune har i et 4-årsperspektiv. Denne rulleres årlig og revideres hvert 4. år eller ved behov.

Kommunedelplanen Oppvekst viser kommunens innsats rettet mot barn og unges oppvekst, flyktningeområdet og sosialtjenesten. Den omfatter disse virksomhetsområdene:

- Barnehage
- Skole inklusive voksenopplæringen
- Familie-, barn og integrering
 - Flyktningetjeneste
 - Helsestasjon
 - Pedagogisk psykologisk tjeneste
 - Logopedtjeneste
 - Barnevern
 - Sosialtjenesten i NAV

Planen kan også gi føringer for andre aktører og virksomhetsområder som berører Oppvekstområdet.

Samarbeid med familiene og foresatte, frivillige organisasjoner, statlige-, fylkeskommunale- og kommunale tjenesteområder, samt private samarbeidspartnere, er viktig for å lykkes med målsettingene.

2.2 Sentralt lovverk, satsninger og omstillinger

Oppvekstområdet reguleres i hovedsak av følgende lover, med tilhørende forskrifter og rundskriv:

- Barnehageloven
- Opplæringsloven
- Barnevernloven
- Introduksjonsloven
- Sosialtjenesteloven
- Kommunehelsetjenesteloven

Gjennom ulike stortingsmeldinger og andre nasjonale utredninger er det gitt signaler som kan få følger for oppvekstområdet i planperioden. I denne sammenheng kan nevnes:

- Revidering av Lov om barnehager og ny rammeplan i barnehagen - vil få betydning for bla krav om kvalitet og kompetanse i barnehagen. Innføres etter planen i 2017.
- Nye nasjonale faglige retningslinjer for helsestasjon- og skolehelsetjeneste - berører hele helsestasjonens virksomhet inklusive skolehelsetjenesten
- Nye kompetansekrav for lærere i grunnskolen fra høsten 2015 - kommunen må ha en videreutdanningsplan som kvalitetssikrer skolenes kompetansebehov.
- Utredningen «Fremtidens skole» - Ludvigsenutvalgets rapport- vil prege tenkningen rundt norsk skole de neste tiårene.
- Aktivitetsplikt for mottakere av sosialhjelp - forslag om lovendring
- Forslag til endringer i Barnevernloven - tjenesten vil trolig få flere oppgaver overført fra statelig barnevern.

- Stortingsmelding 16 (2015-2016) «Fra utenforskap til ny sjanse - Samordnet innsats for voksnes læring». Berører innhold og organisering av introduksjonsprogrammet.
- Regjeringens forslag om innstramning i asylpolitikken som vanskeliggjør å få familieinnvandring. Det kan påvirke deltakeres psykiske helse og evne til å bli kvalifisert.

2.3 Sammenheng mot kommunens planstrategi

Satsningsområder fra kommunal planstrategi	Oppvekstområdets bidrag:
Barn og unges oppvekstvilkår	Tidlig innsats for å forebygge, avdekke og sette inn de riktige tiltakene så raskt som mulig
	Tverrfaglig koordinering og samhandling overfor barn og unge, der det er etablert hensiktsmessige arenaer og samarbeidsrutiner
	Fokus på psykisk og fysisk helse blant barn og unge
	Barnehager og skoler med høy kvalitet på kjernevirksomheten vil være et viktig bidrag til å forebygge problemer og nå de målene planen peker på. Dette gjelder økt gjennomføring i videregående skole, barn og unges psykiske og fysiske helse, redusert mobbing og ekskludering
Likestilling, Inkludering og integrering	Inkluderende miljøer i barnehage og skole for alle barn som bla forebygger mobbing og utestengning
	Gi gode tilbud i barnehage og skole til flyktinger og enslige mindreårige asylsøkere
	Iverksette tiltak for å hindre at personer blir stående utenfor arbeidslivet.
	Legge til rette for deltakelse i frivillige lag og foreninger
	Kvalifisere til deltakelse i arbeids- og samfunnslivet
Tettstedsutvikling og næringsutvikling	Innkjøp fra lokale produsenter og leverandører
	Bidra til gode oppvekstmiljøer gjennom barnehager, skoler og SFO som er aktive aktører i eget nærmiljø
	Tjenestetilbud tilpasset innbyggernes behov - spesielt pendlerfamilier

Tabell 1 Sammenheng mot kommunens planstrategi

2.4 Utviklingstrekk for området

Demografi

- Ung befolkning i kommunen - gode oppvekstarenaer og effektive og gode tiltak rettet mot denne gruppen må ha prioritet
- Kommunen vil på sikt oppleve befolkningsvekst spesielt sør i bygda. Dette vil skape kapasitetsutfordringer innen tjenestene. Samtidig er det mangel på barnehageplasser nord i bygda.
 - Harestua skole får kapasitetsutfordringer for skole/SFO
 - På lang sikt utfordres også bhg-kapasitet i Harestuaområdet
 - Barnehagebehovet på Grua vil øke på relativt kort sikt. Planer for utbygging finnes.
 - I Roa-området er det ingen ledig kapasitet og det foreligger ingen planer for økning av kapasiteten.
- Økende andel innvandrere og flyktninger - integrering blir et viktig fokusområde.
 - Bosetning i bestemte områder skaper utfordringer med opphopning av minoritetspråklige barn i noen barnehager og skoler i kommunen
 - Det er en utfordring å lykkes med utdanning og yrkeskvalifisering - spesielt for de med liten eller ingen utdanning fra hjemlandet.
 - Boligpolitisk handlingsplan peker på utfordringer i boligmasse. Det er et stort behov for hybler og små, rimelige leiligheter.
 - Kapasitetsutfordring knyttet til undervisningsrom i Voksenopplæringen
 - Behov for økt kompetanse knyttet til minoritetspråklige i alle tjenester.
- Pendling - tjenestetilbudet bør tilpasses deres behov.
 - Barnehageutredningen peker på muligheter for utvidet åpningstid i noen barnehager.
 - Utvidet åpningstid i SFO er ikke vurdert pr i dag.

Folkehelse

Med utgangspunkt i folkehelseprofilen for Lunner og oversikten over faktorer som påvirker helsetilstanden til befolkningen pekes det på:

- Fysisk helse, vekt og aktivitet. Forholdet mellom kosthold og aktivitet gir utslag på flere områder. Vektproblemer påvirker mange helsefaktorer, og et generelt lavere aktivitetsnivå kan være med på å øke denne problematikken.
- Unges psykiske helse. Barn og ungdom strever med syn på seg selv og forventninger fra omverdenen - spesielt i forhold til skoleprestasjoner, sosiale medier og sterkt fokus på kropp og utseende.
- Barneverntjenesten har i økende grad kontakt med barn som samtidig har behov for helseoppfølging for psykiske helseproblemer. Tilfanget av saker hvor foreldre har psykiske helseproblemer, gjerne i kombinasjon med rusmiddelproblematikk er også økende.
- Ungdata-undersøkelsen viser at få barn opplever vold hjemme, men mange rapporterer om krangler og konflikter mellom foreldre. Barnevernet får mange saker med høyt konfliktnivå mellom foreldre.
- Mobbing forekommer også i våre skoler og barnehager og det er hele tiden behov for å sikre at en har gode tiltak som forebygger og avdekker denne problematikken.

Med en økende andel minoritetspråklige er det viktig å se på folkehelseutfordringer i disse gruppene. De utgjør en liten andel av befolkningen og fanges ikke opp i folkehelseprofilen:

- Utfordringer med psykisk helse er ofte tabubelagt blant flyktninger, samtidig som man vet at de kan ha opplevd traumatiske hendelser og ha bekymringer rundt familiens sikkerhet.
- Fysisk aktivitet er lite utbredt i noen grupper blant flyktninger, særlig blant kvinnene.

- Utfordringer med kjønnslemlestelse forekommer også blant flyktninger i vår kommune
- Tannhelse er en større utfordring blant flyktninger enn befolkningen ellers

Kompetanse og yrkesliv

- Yrkeslivet er i rask og uoversiktlig endring. Barn og ungdom må sikres nødvendig grunnkompetanse for å møte framtidens krav innen utdanning og yrkesliv.
- Noen unge faller ut av videregående skole. I dagens utdannings- og arbeidsmarked vil disse ha store vansker med å komme videre i utdanning eller få arbeid.
- Arbeidsløsheten er økende. Å ha et arbeide eller en aktivitet å gå til, er en helsefremmende faktor som forebygger “utenforskap”.
- Ansatte i egen organisasjon må sikres oppdatering og videreutdanning for å kunne mestre nye utfordringer innen eget fagfelt.
- Det er en utfordring at mange flyktninger er ufaglærte, samtidig som arbeidsmarkedet har lite behov for ufaglært arbeidskraft.
- Mange flyktninger har stor arbeidsevne og vilje, men utfordringer med språk er et hinder for deltakelse i arbeidslivet.

3 Mål og strategiske valg

På bakgrunn av analyse av utviklingstrekkene ovenfor, faglige vurderinger, kommunens planstrategi og andre planprosesser (TO), fremhever oppvekstplanen følgende strategiske satsingsområder:

1. Tidlig, helhetlig og koordinert innsats overfor barn, unge og familier
2. Inkludering og Integrering
3. Barn og ungdoms fysiske og psykiske helse (folkehelse)
4. Høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet

3.1 Tidlig, helhetlig og koordinert innsats overfor barn, unge og familier

Med tidlig, helhetlig og koordinert innsats overfor barn, unge og familier mener vi at kommunen har system og rutiner for å:

- identifisere enkeltpersoners utfordringer så tidlig i livsløpet som mulig
- sette inn tiltak som håndterer utfordringene så raskt og effektivt som mulig
- kunne evaluere om tiltakene fungerer og raskt gjøre endringer dersom det er nødvendig
- sikre at innbyggerne har «én dør inn» til kommunale tjenester der de opplever et «sømløst» tjenestetilbud
- sikre god informasjonsflyt mellom de ulike tjenestene i kommunen
- sikre gode overganger og sammenheng mellom barnehage, barneskole, ungdomsskole og videregående skole

Mål for perioden: Vi vil ...	Tiltak: Vi skal ...	Eier Periode/ investering
3.1.1 - oppdage utsatte barn tidligst mulig og sette inn riktige tiltak så raskt som mulig	3.1.1.1 - evaluere skolenes og barnehagenes rutiner for melding/ henvisning til PPT, barnevern og helsesøster.	Oppvekst 2017
	3.1.1.2 - etablere kurstilbud i samarbeid med eksterne fagmiljøer (Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep, krisesentre, e-læring plattformer) for å gi informasjon til barn og ansatte i barnehage og skole innen tema vold og seksuelle overgrep.	FBI 2018
	3.1.1.3 - gjøre informasjon lett tilgjengelig på kommunens hjemmesider, vedrørende hva befolkningen kan se etter og skal foreta seg ved bekymring (radikalisering, vold, omsorgssvikt, med mer) for barn, ungdom og unge-voksne.	FBI 2019
	3.1.1.4 - gjennomføre kompetansehevede tiltak for ansatte som møter barn, unge og unge voksne slik at de ser og kjenner igjen risikofaktorer.	Oppvekst 2017 -2020
	3.1.1.5 - kartlegge kompetanse og tiltakskapasitet i tjenestene - som grunnlag for å utarbeide kompetanseplaner og bedre utnyttelse av tiltakskapasitet og kompetanse.	Oppvekst 2017

	3.1.1.6 - øke voksentettheten i barnehage og skole for å gi mulighet for tettere oppfølging av barnehagebarn og elever.	Barnehage Skole 2018 - 2020
3.1.2 - sikre et koordinert og samarbeidende kommunalt tjenestetilbud	3.1.2.1 - videreutvikle «Oppvekst- og integreringsfaglig forum» som arena for å skape en felles fagforståelse	Oppvekst 2017 - 2020
	3.1.2.2 - etablere rutiner for samhandling mellom ulike tjenester som har tiltak overfor samme bruker	Oppvekst 2017/18
	3.1.2.3 - videreutvikle datasystemet SAMPRO som et nettbasert samarbeids- og koordineringsverktøy rundt enkeltbrukere.	Oppvekst 2017-2020
	3.1.2.4 - styrke PP-tjenestens kapasitet slik at systemrettet arbeid og forebyggende innsats i barnehagen ivaretas.	FBI 2017
3.1.3 - øke gjennomføring i videregående skole	3.1.3.1 - evaluere dagens rutiner for fraværsoppfølging	Skole 2017
	3.1.3.2 - evaluere den nasjonale satsingen Ungdomstrinn i utvikling	Skole 2018
	3.1.3.3 - utvikle samarbeidsrutiner og systemer som sikrer gode overganger for minoritetsspråklig ungdom og voksne fra grunnskole til videregående skole	Skole 2017
3.1.4 - etablere «Familiens hus»	3.1.4.1 - utrede hvordan kommunens samlede tiltak skal innrettes slik at de omfatter de hovedelementene som ligger i en ordning tilsvarende «Familiens hus».	FBI 2017

Tabell 2 Mål og tiltak for tidlig, helhetlig og koordinert innsats ovenfor barn, unge og familier

Rapportering

Måleindikator	Ambisjonsnivå
Andel meldinger til barnevern som omhandler barn i førskolealder.	>30 %
Måltall for voksentetthet i skole og barnehage.	Skole: Under 17,0 elever pr lærer i ordinær undervisning (2015 - U-dir Skoleporten) Barnehage: Øke bemanningsfaktor til 6,2 i 2018, 6,0 i 2020.
Antall fraværssaker i grunnskolen.	Redusert i forhold til året før.
Antall skolevegringssaker i grunnskolen.	Ingen med fravær utover 2 uker.
Andel elever som har gjennomført 1. år i videregående skole med bestått i alle fag.	Minst 93 % (rapport fra Oppland Fylkeskommune)

Tabell 3 Måleindikatorer og ambisjonsnivå for tidlig, helhetlig og koordinert innsats ovenfor barn, unge og familier

3.2 Likestilling, inkludering og integrering

Med *inkludering og integrering* mener vi at kommunen aktivt arbeider for:

- å forhindre ekskludering og «utenforskap» innenfor de områdene planen berører
- å bidra til at alle skal oppleve å være positive bidragsyttere i samfunnet
- å utvikle et helhetlig syn på de kommunale virksomhetenes felles ansvar for flyktninger og innvandrere
- å legge til rette for individuell tilpasset tilbud innen oppvekstsektoren, uten særlig bruk av "spesialgrupper" eller andre segregerende tiltak.

Mål for perioden: Vi vil...	Tiltak: Vi skal...	Eier Periode/ investering
3.2.1 -ha oppvekstmiljøer som er inkluderende for alle	3.2.1.1 - ha planer i barnehagene og skolene for et godt og inkluderende lærings- og elevmiljø, og utrede om det skal opprettes et kommunalt beredskapsteam mot mobbing.	Barnehage Skole 2017 - 20
	3.2.1.2. - etablere sosiallærerressurs ved alle skoler.	Skole 2017 - 2018
	3.2.1.3 - evaluere systemet med innføringsklasser for nyankomne flyktninger i grunnskolen.	Skole 2017
	3.2.1.4 - gjennomføre kompetansehevende tiltak som sikrer at PP-tjenesten innehar relevant utredningskompetanse på minoritets- og flerspråklige elever.	FBI 2017-2020
3.2.2 - sikre at innvandrere og flyktninger gis mulighet til å delta og bidra i samfunnet	3.2.2.1 - iverksette tiltak fra Eureka og andre integreringsprosjekt.	Rulleres inn 2017 -2020
	3.2.2.2 - sikre barnehageplass etter endt permisjon til flyktningfamilier der både mor og far er i introduksjonsordningen.	Barnehage 2017/18
	3.2.2.3 - tilby språkpraksisplasser innenfor alle virksomhetsområder, i samarbeid med flyktningtjenesten og VO.	Oppvekst 2017 -20
	3.2.2.4 - utrede muligheten for å etablere åpen barnehage og/eller "mødregupper" med oppfølging og veiledning.	Barnehage FBI 2017
3.2.3 -sikre at ungdom og ungevoksne er i arbeid eller har tilbud om meningsfylt aktivitet	3.2.3.1 - innføre aktivitetsplikt.	FBI 2017
	3.2.3.2 - videreutvikle dagaktivitetstilbudet til personer med samtidig rusproblematikk og psykisk lidelse.	TT 2018/19
	3.2.3.3 - implementere erfaringer fra IPS prosjektet (prosjekt for å få alvorlig psykisk syke ut i jobb) inn i ordinær tjenesteyting.	FBI 2017-2020

Tabell 4 Mål og tiltak for inkludering og integrering

Rapportering

Måleindikator	Ambisjonsnivå
Andel elever som oppgir at de blir mobbet den siste måneden	Mobbeindikator skal være 1,1 eller lavere på elevundersøkelsen for 7. trinn og 10. trinn (1,0 er best)
Andel elever som oppgir at de trives på skolen	Trivselsindikator skal være 4,5 eller høyere på elevundersøkelsen for 7. trinn og 10. trinn (5,0 er best)
Andel flyktninger som går over i arbeid og utdanning	50 % etter endt introduksjonsprogram. 70 % innen november året etter endt introduksjonsprogram.
Andel flyktninger som oppnår B1 på avsluttende norskprøve	70 % av de som er meldt opp til A2-B1-prøven består denne skriftlig og muntlig
Andel ansatte i kommunale virksomheter med minoritetsbakgrunn	Lik prosentandelen innbyggere med minoritetsbakgrunn
Virksomheter med praksisplasser for flyktninger i kommunen	Alle kommunale virksomhetsområder har praksisplasser
Antall deltakere i introduksjonsprogrammet for flyktninger med ufrivillig opphold i kvalifiseringen pga. manglende barnehageplass.	Ingen
Antall mottakere av sosialhjelp	< 200
Andel mottakere under 24 år	< 25 %

Tabell 5 Måleindikatorer og ambisjonsnivå for inkludering og integrering

3.3 Barn og ungdoms fysiske og psykiske helse(folkehelse)

Med barn og ungdoms fysiske og psykiske helse mener vi at virksomhetene innen oppvekstområdet, med utgangspunkt i «Folkehelseoversikten», skal ha fokus på temaene

- barn og ungdom og overvekt/inaktivitet
- barn og unges psykiske helse
- rusmidler og tobakk

Mål for perioden Vi vil...	Tiltak Vi skal...	Eier Periode/ investering
3.3.1 - legge til rette for at barn og ungdom skal få sunne matvaner og stimuleres til fysisk aktivitet	3.3.1.1 - evaluere matserveringen i barnehager og SFO, og sikre at den er i tråd med nasjonale kostråd.	Skole Barnehage 2017
	3.3.1.2 - videreutvikle aktivitetsdrivende uteområder ved skoler og barnehager.	Skole Barnehage 2018 - 2020
	3.3.1.3 - utarbeide felles idebank for fysiske aktiviteter i skoletiden, og oppmuntre til en times fysisk aktivitet for alle elever i grunnskolen.	Skole 2018 - 2020
	3.3.1.4 - utrede muligheten for å etablere aktivitetsgrupper for barn med overvektspromblematikk.	FBI 2017
3.3.2 - legge til rette for oppvekstmiljøer som styrker barn og unges psykisk helse	3.3.2.1 - gjennomføre analyse av Ungdataundersøkelsen og foreslå tiltak som fremmer barn og unges psykiske helse.	Oppvekst 2017
	3.3.2.2 - etabler ulike gruppetilbud som fremmer god psykisk helse på barne- og ungdomsskole.	FBI 2017 - 2018
	3.3.2.3 - styrke PPT i forhold til barnehagene, øke synlighet og etablere rutiner for systematisk oppfølging av barnehager.	FBI Barnehage 2017 - 2018
3.3.3 - redusere bruk av rusmidler og tobakk	3.3.3.1 - gjennomføre analyse av Ungdataundersøkelsen og foreslå tiltak innen rus, bla i forhold til foreldre og holdninger.	Oppvekst 2017
	3.3.3.2 - i samarbeid med kommunene på Hadeland, Politiet og Hadeland videregående, utrede felles tiltak som forbygger rusbruk og psykiske problemer.	Oppvekst 2017- 2018
	3.3.3.3 - ha kompetansehevende tiltak som sikrer at alle lærere på ungdomstrinnet har kompetanse på tegn og symptomer på narkotikamisbruk.	Skole 2019 - 2020

Tabell 6 Mål og tiltak for folkehelse

Rapportering

Måleindikator	Ambisjonsnivå
Resultater fra aktuelle områder i ny Ung-data undersøkelse i 2020:	
Fysisk helse: Andel som svarer «minst ukentlig» på spørsmålet: «Hvor ofte blir du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett».	Resultatene skal være på landsgjennomsnitt eller bedre (87 % - 2016)
Psykisk helse: Ensomhet - andel som svarer «ganske mye» eller «veldig mye» plaget av ensomhet siste uke	Resultatene skal være på landsgjennomsnitt eller bedre (18 % -2016)
Depressiv - andel som svarer «ganske mye» eller «veldig mye» plaget av depressivt stemningsleie siste uke (alt er et slit, ulykkelig, trist, deprimert, håpløs framtid, stiv og anspent)	Resultatene skal være på landsgjennomsnitt eller bedre (12 % - 2016)
Andel elever som oppgir at de trives på skolen	Trivselsindikator skal være 4,5 eller høyere på elevundersøkelsen for 7. trinn og 10. trinn (5,0 er best)
Rus: Andel som svarer «ja» på om de får lov til å drikke alkohol av foreldrene sine	Resultatene skal være på landsgjennomsnitt eller bedre (6 % - 2016)

Tabell 7 Måleindikatorer og ambisjonsnivå for folkehelse

3.4 Høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet

Med høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet mener vi at

- de ulike virksomhetene skal ha høy kompetanse innenfor sine fagområder
- den praksis som utøves skal være oppdatert, utviklingsorientert og i tråd med forskning innen fagområdene
- tjenestene har god samhandling, koordinering og at møtet med tjenestene oppleves «sømløst»

Mål for perioden: Vi vil....	Tiltak: Vi skal....	Eier Periode/ investering
3.4.1 - ha ansatte med høy kompetanse og som er godt faglig oppdatert	3.4.1.1 - gjennomføre analyse av kompetansebehovet innen tjenestene og lage planer for systematisk kompetanseutvikling.	Oppvekst 2017
	3.4.1.2 - samarbeide med kommunene på Hadeland, Karrieresenter Oppland og aktuelle fagmiljøer og om å legge til rette for desentralisert etter- og videreutdanning	Skole 2017 - 2020
	3.4.1.3 - utvikle realfagsstrategi for skole og barnehage i forbindelse med prosjektet Realfagskommune, og iverksette tiltak innen strategien	Barnehage Skole 2017 - 2018
3.4.2 - sikre god kvalitet på tjenestene innen oppvekstområdet.	3.4.2.1 - tilføre ressurser til regneveiledere og styrke leseveilederfunksjonen i barneskolen.	Skole 2017
	3.4.2.2 - øke voksentetthet i barnehage og skole - styrke det generelle opplærings- og undervisningstilbudet.	Barnehage Skole 2017 - 2020
	3.4.2.3 - gjennomføre kompetansehevende tiltak innenfor områdene; minoritetsspråklige, foreldreveiledningsprogrammer og kommunikasjon.	Oppvekst 2017 - 2020
	3.4.2.4 - utarbeide plan for kvalitetsutvikling av SFO i Lunner.	Skole 2017 - 2018
3.4.3 - ha spesielt fokus på brukermedvirkning og samarbeid på tvers av tjenestene.	3.4.3.1 - etablere system i samarbeid med koordinerende enhet som sikrer reell brukermedvirkning i valg av koordinator, sammensetning av ansvarsgrupper, utarbeidelse av IP og bruk av SAMPRO.	Oppvekst 2017 - 2020

Tabell 8 Mål og tiltak for høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet

Rapportering

Måleindikator	Ambisjonsnivå
Andel fagutdannede i barnehage økes	Krav om fagbrev ved alle tilsettingsprosesser
Andel lærere med fordypning i henhold til statlige kompetansekrav innen 2025	Det skal være tilstrekkelig til å dekke den enkelte skoles behov
Barn med undersøkelser eller tiltak pr årsverk i barnevernet	< 15 (KOSTRA)
Resultatene fra Nasjonale prøver i regning, lesing og engelsk på 5., 8., 9. og 10. trinn	Skal være på nasjonalt nivå eller bedre
Grunnskolepoeng	Skal være på nasjonalt nivå eller bedre
Brukertilfredshet i barnehagene	Skal være på nasjonalt nivå
Brukertilfredshet i barnevernet	Skal være på nasjonalt nivå

Tabell 9 Måleindikatorer og ambisjonsnivå for høy kvalitet på oppvekstområdets faglige kjernevirksomhet

4 Tiltaksplaner

4.1 Milepælsplan investeringer

Investeringsprosjekter			2017		2018		2019		2020		2021	
Kode	Navn på prosjektet	Budsjett/ anslag	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
0	Harestua skole kapasitetsutvidelse		P2									
0	Lunner barneskole, elevtalls- og kapasitetsvurdering					P1						
0	Barnehage kapasitetsutvidelse				P1							
0	Utvidelse og oppgradering - garderobes og gymsal Grua skole		P1									

Tabell 10 Milepælsplan investeringer

Kommentarer til investeringer og milepælsplan:

Investerings tiltak vises med beløp per år. Driftstiltak vises med beløp for endring i forhold til foregående år.

4.2 Tiltaksplan nye investeringer

Tiltak	2017	2018	2019	2020	Beskrivelse
Harestuaskole	1000			30 000	
Lunner barneskole, elevtallsvurdering					
Barnehage, kapasitetsutvidelse				49 500	Tall basert på opprinnelig budsjett Harestua Arena + 10 %

Tabell 11 Tiltaksplan investering

4.3 Tiltaksplan Drift

Tiltak	2017	2018	2019	2020	Beskrivelse
Tidlig innsats	276 000				Føring
Aktivitetsplikt	290 000	-40 000			Vedtatt
Ekstra naturfagstime	120 000				Oppfylle helårsvirkning - regjeringen økte timetallet i grunnskolen med en uketime fra høsten 2016, som skal gi en ekstra time med undervisning i naturfag. Føring
Helsestasjon	108 000				Føring
Kapasitetsutvidelse privat barnehage	1 710 000	935 000			Det er usikkert hvor stort behovet for utvidelse er.
Barnehage Harestua Arena	1 200 000				Helårseffekt 2017, ny utvidelse 2018. Knytter seg store usikkerhetsmomenter til tall og behov.
Regneveileder/lesev	424 000	450 000			

eileder					
Styrking av PPT barnehage og minoritetsspråklige	380 000				Tilsvarende 50 % stilling
Sosiallærer ressurs	1 400 000	1 400 000			Tilsvarende 4 hele stillinger som fordeles etter størrelsen på skolene.
Egenfinansiering integreringsprosjekter	200 000				
Gjennomføre kompetansehevende tiltak Innenfor flere tiltak	100 000				
Utvidelse Harestua arena		1 100 000	1 550 000		
Økt voksenteitet i barnehage		2 039 000			I tråd med barnehageutredning
Utvide bruk av SAMPRO		75 000			
Økt voksenteitet i skole		2 100 000	2 100 000	2 100 000	Øke med 9 lærerstillinger fram til 2020 - 3 pr år

Tabell 12 Tiltaksplan drift

4.4 Tiltak som ikke er vedtatt prioritert inn i handlingsprogram/ økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017.perioden:

Regneveileder/lesev eileder	424 000	450 000			
Styrking av PPT barnehage og minoritetsspråklige	380 000				Tilsvarende 50 % stilling
Sosiallærer ressurs	1 400 000	1 400 000			Tilsvarende 4 hele stillinger som fordeles etter størrelsen på skolene.
Egenfinansiering integreringsprosjekter	200 000				
Gjennomføre kompetansehevende tiltak Innenfor flere tiltak	100 000				
Utvidelse Harestua arena		1 100 000	1 550 000		
Økt voksenteitet i barnehage		2 039 000			I tråd med barnehageutredning
Utvide bruk av SAMPRO		75 000			
Økt voksenteitet i skole		2 100 000	2 100 000	2 100 000	Øke med 9 lærerstillinger fram til 2020 - 3 pr år

5 Tilhørende dokumenter

5.1 Hva forteller tall og statistikk

5.2 Handlingsplan mot hatkriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme

5.3 IKT-plan for grunnskolen i Lunner kommune

5.4 Plan for kvalitetssikring av lese- og skriveopplæringen i Lunner kommune

5.5 Kvalitet i Lunnarskolen - beskrivelse av Lunner kommunes forsvarlige system for oppfølging og kvalitetssikring av virksomheten i Lunner kommune

5.6 Strategiplan Realfagskommune (når denne er vedtatt)

5.7 Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (når denne er vedtatt)